

Ustavni sud Crne Gore, u Drugom vijeću za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, u sastavu: sudija Desanka Lopičić, predsjednica Vijeća i sudije Milorad Gogić i Budimir Šćepanović, članovi Vijeća, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 3. Ustava Crne Gore, člana 48. tačka 3. i člana 76. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15), na sjednici Vijeća, od 26. aprila 2022. godine, donio je

O D L U K U

USVAJA SE ustavna žalba.

UKIDA SE presuda Višeg suda u Podgorici, Gž.br. 5169/18, od 26. oktobra 2018. godine i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM CRNE GORE

1. E.P., iz M., R.F., koju zastupa punomoćnik D.Š., advokat iz P., podnijela je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv presuda Višeg suda u Podgorici, Gž.br. 5169/18, od 26. oktobra 2018. godine i Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 5573/17, od 21. juna 2018. godine, zbog povrede prava iz čl. 32 i 58 Ustava Crne Gore, člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1 Protokola broj 1 uz Konvenciju.

2. U ustavnoj žalbi je, u suštini, navedeno: da su sudovi u osporenim presudama pogrešno primijenili materijalno pravo; da su se pozivali na član 380 Zakona o obligacionim odnosima, koji predviđa da potraživanja zastarijevaju za 10 godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok; da navedena odredba ne propisuje od kada se počinje računati navedeni rok, tj. koji je prvi dan od kojeg počinje teći rok zastare, pa stav sudova u tom smislu nema uporište u navedenoj odredbi; da je pitanje početka računanja roka zastare propisano čl. 361 st. 1 ZOO-a, koji je važio u vrijeme kada je izvršena sporna uplata, kojom je propisano da zastarjelost počinje teći prvog dana poslije dana kada je učinjena činidba koja je predmet tužbe; da ova odredba dopunjuje odredbu člana 380 ZOO-a i sa njom čini cjelinu, pa se član 380 i član 361 ZOO-a moraju primjenjivati zajedno; da su sudovi pravilno primijenili navedene odredbe njihov zaključak bi morao biti da rok počinje teći 24. jula 2007. godine, kao prvog narednog dana od dana izvršene uplate, a kako se radi o roku koji se računa na godine, ističe posljednjeg dana kada je obaveza dospjela, u smislu člana 108 Zakona o parničnom postupku, a u ovom slučaju to je 24. jul 2017. godine, kada je tužba predata, što znači da je tužba predata u zakonskom roku i nije mogla biti odbijena zbog zastarjelosti; da je podnositeljka ustavne žalbe bez osnova uplatila naznačenu sumu u korist Države Crne Gore, tj. da je došlo do neosnovanog obogaćenja od strane Države, koja je morala znati da uplata poreza za kupovinu stana od investitora ne podliježe porezu na promet čak i ako je druga strana u zabludi o tom pitanju. Predlaže, da se usvoji ustavna žalba, ukinu osporene presude i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

3. Ustavni sud, saglasno odredbi člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, odlučuje o ustavnoj žalbi zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom nakon iscrpljivanja svih djelotvornih pravnih sredstava. Prema odredbi člana 68 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, ustavna žalba može se podnijeti protiv pojedinačnog akta državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave ili pravnog lica koje vrši javna ovlašćenja. U stavu 2 istog člana, propisano je da se ustavna žalba može podnijeti nakon iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, koja podrazumijevaju da je podnosilac ustavne žalbe u postupku iskoristio sva pravna sredstva na koja je imao pravo u skladu sa zakonom, uključujući i djelotvorna i vanredna pravna sredstva i druga posebna pravna sredstva koja mogu dovesti do izmjene pojedinačnog akta u korist podnosioca ustavne žalbe, odnosno do prestanka ili ispravljanja radnje, odnosno prekida nepostupanja državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja.

4. U toku postupka pružanja ustavnosudske zaštite, povodom ispitivanja osnovanosti žalbe, u granicama istaknutog zahtjeva, Ustavni sud utvrđuje da li je podnosiocu ustavne žalbe povrijeđeno njegovo Ustavom zajemčeno pravo ili sloboda.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

5. Uvidom u spise predmeta, Ustavni sud je utvrdio sljedeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje u ovom ustavnosudskom predmetu:

6. Predmet spora, koji je prethodio ustavnosudskom postupku, jeste zahtjev tužilje (podnositeljke ustavne žalbe) da se obaveže tužena da joj po osnovu sticanja bez osnova isplati iznos od 2.209,00 eura, sa pripadajućom kamatom.

7. Prvostepenom presudom, u stavu I izreke, odbijen je, kao neosnovan, tužbeni zahtjev kojim je traženo da se obaveže tužena da tužilji po osnovu sticanja bez osnova isplati iznos od 2.209,00 eura, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 24.07.2017. godine, pa do konačne isplate, dok je stavom II izreke, obavezana tužilja da tuženoj naknadi troškove postupka u iznosu od 300,00 eura, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

8. Osporenim drugostepenom presudom, u stavu I izreke, odbijena je žalba tužilje kao neosnovana i potvrđena prvostepena presuda, dok je stavom II izreke, odbačena, kao neblagovremena, dopuna žalbe tužilje od 19.09.2018. godine, izjavljena protiv prvostepene presude. Presudom je utvrđeno da svaka stranka snosi svoje troškove drugostepenog postupka.

- U obrazloženju osporene presude je, u suštini, navedeno: da je tužilja sa L.V. zaključila Ugovor o prodaji stana, ovjeren kod Osnovnog suda u Kotoru, OV II 5314/07, od 12.07.2007. godine, u kome se, odredbom člana 7, obavezala da plati porez za promet te nepokretnosti, što je i učinila, tako što je dana 23.07.2007. godine uplatila na žiro račun tužene porez za promet nepokretnosti u iznosu od 2.184,00 €, troškove vještačenja u iznosu od 15,00 € i troškove poreske uprave u iznosu od 10,00 €, odnosno, ukupno 2.209,00 €. Nakon izvršene uplate dana 26.07.2007. godine, Poreska uprava OPJ Herceg Novi ekspozitura Kotor, donosi rješenje broj 03/15-1-4-5-1134/07, kojim obavezuje tužilju na plaćanje navedenih iznosa. Tužilja tvrdi da je

tužena stekla 2.209,00 eura bez osnova jer je ugovarač L.V., bila investitor, odnosno, graditelj objekta u kome je predmetni stan, pa je obaveza plaćanja poreza bila na njoj. Tužena je istakla prigovor zastarelosti.

Odredbom člana 380 ZOO-a, je propisano da potraživanja zastarijevaju za deset godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok zastarelosti.

Prvostepeni sud je, osnovom citirane odredbe, našao da je prigovor zastare potraživanja osnovan i tužbeni zahtjev tužilje odbio kao neosnovan.

Po nalaženju ovog suda prvostepeni sud je pravilno postupio kada je odbio tužbeni zahtjev zbog zastare potraživanja, o čemu je u pobijanoj presudi dao jasne, valjane i osnovane razloge koje i ovaj sud u cjelosti prihvata i na iste upućuje podnosioca žalbe, nalazeći da ih je nepotrebno ponavljati.

Ovo zato što je tužilja dana 23.07.2007.godine izvršila uplatu ukupnog iznosa od 2.209,00 eura, koji se potražuje predmetnom tužbom, a tužba u ovoj pravnoj stvari je podnijeta neposredno sudu dana 24.07.2017.godine, pa je protekao zakonom propisani rok zastarelosti od 10 godina, kako to, nasuprot navodima žalbe tužilje, pravilno nalazi i prvostepeni sud.

Naime, ne stoje navodi žalbe tužilje da se zastarelost mora cijeniti od dana donošenja rješenja tužene broj 03/15-1-4-5-1134/07, od 26.07.2007.godine, kojim je utvrđena obaveza tužilje da plati sporni iznos, imajući u vidu da je tužilja izvršila uplatu navedenih iznosa dana 23.07.2007.godine (tri dana prije donošenja predmetnog rješenja), pa rok zastarelosti počinje da teče od dana kada je imovina neosnovano obogaćenog uvećana, a to je svakako dan kada je tužilja platila u konkretnom slučaju a ne dan donošenja rješenja tužene broj 03/15-1-4-5-1134/07.

Takođe, imajući u vidu da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnijeta neposredno sudu dana 24.07.2017.godine, to je protekao zakonom propisani rok zastarelosti od 10 godina, koji je prekluzivni rok materijalno pravne prirode koji ističe zadnjim danom, u konkretnom dana 23.07.2017. godine i ne produžava se jer je neprekoračiv i na njega je bez uticaja to što zadnji dan roka pada na dan praznika ili neradni dan.

Ovaj sud je cijenio i ostale žalbene navode tužilje, ali je našao da isti ne utiču na donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari.

Ispitujući blagovremenost izjavljene dopune žalbe tužilje od 19.09.2018.godine, u smislu člana 381 ZPP-a, u vezi sa članom 371 ZPP-a, ovaj sud nalazi da je predmetna dopuna žalbe neblagovremena.

Naime, iz stanja u spisima proizilazi da je punomoćniku tužilje ožalbena presuda uručena dana 26.06.2018.godine. Rok za izjavljivanje žalbe je 15 dana od dana prijema, a koji je istekao 11.07.2018.godine dok je dopuna žalbe podnijeta neposredno dana 19.09.2018.godine iz kog razloga je dopuna žalbe odbačena kao neblagovremena, kako je odlučeno u izreci u stavu drugom, shodno odredbi člana 395.stav 1 tačka 1 ZPP-a.

Tužilja je tražila i troškove sastava žalbe, ali kako u postupku po žalbi nije uspjela to je ovaj drugostepeni sud odlučio kao u stavu trećem izreke da svaka stranka snosi svoje troškove drugostepenog postupka, primjenom člana 163 stav 1 ZPP-a.

III RELEVANTNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Ustav Crne Gore:

»Član 32

Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom.«

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda:

»Član 6 stav 1

Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona.«

IV MJERODAVNO PRAVO

Zakon o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89, „Službeni list SRJ”, br. 31/93), koji je važio u vrijeme kada je izvršena sporna uplata:

»Član 361 stav 1

Zastarelost počinje teći prvog dana posle dana kad je poverilac imao pravo da zahteva ispunjenje obaveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano.«

Zakon o obligacionim odnosima („Službeni list Crne Gore”, br. 47/08 i 4/11):

»Član 380

Potraživanja zastarijevaju za deset godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok zastarjelosti.

Član 370

Zastarjelost počinje teći prvog dana poslije dana kad je povjerilac imao pravo da zahtijeva ispunjenje obaveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano.

Ako se obaveza sastoji u tome da se nešto ne učini, da se propusti ili trpi, zastarjelost počinje teći prvog dana poslije dana kad je dužnik postupio protivno obavezi.«

V OCJENA USTAVNOG SUDA

9. Pri razmatranju osnovanosti ustavne žalbe, Ustavni sud polazi od toga da se sudski postupci moraju sprovesti u skladu sa ustavnim načelom vladavine prava, kao najviše vrijednosti ustavnog poretka Crne Gore, pa tumačenje mjerodavnog prava u svakom konkretnom slučaju ne smije proizilaziti iz njegove arbitrarne i prozvoljne primjene, već mora uvažavati zahtjeve prava na pravično suđenje, u smislu odredbe člana 32. Ustava Crne Gore.

10. Razlozi o povredi prava, navedeni u ustavnoj žalbi, odnose se na pogrešnu primjenu materijalnog prava, a pravo na pravično suđenje, iz odredaba člana 32. Ustava i člana 6. stav 1. Konvencije, jemči zaštitu od arbitrnosti u odlučivanju sudova i drugih državnih organa.

11. U skladu sa praksom Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava (*mutatis mutandis*, *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, serija A, broj 146, stav 68), odgovor na pitanje da li je ispoštovan princip pravičnog suđenja, utvrđuje se na osnovu sagledavanja postupka kao cjeline, jer, s obzirom na višestepenost postupka, eventualni propusti i nedostaci koji se pojave u jednoj fazi postupka mogu biti ispravljeni u nekoj od narednih faza istog tog postupka. Princip pravičnog suđenja, takođe, zahtijeva da se sud pozove na određenu pravnu normu, jer pravna osnova presude ne smije da bude proizvoljna, tj. van konkretnog predmeta. Međutim, postojanje pravne osnove, samo po sebi, nije dovoljno da bi se zadovoljilo načelo zakonitosti, koje pretpostavlja i da primjenjive odredbe domaćeg prava trebaju u dovoljnoj mjeri biti dostupne, precizne i predvidive u primjeni. To načelo nalaže Sudu i da provjeri da li je način na koji su domaći sudovi tumačili i primjenjivali domaće pravo doveo do posljedica koje su u skladu s načelima Konvencije (vidi *Apostolidi and Others v. Turkey*, br.45628/99, stav 70, od 27. marta 2007. godine i *Nacaryan and Deryan v. Turkey*, br.19558/02 i 27904/02, stav 58, od 8. januara 2008. godine).

12. Pravilnu primjenu materijalnog prava je nadležan da cijeni redovni sud, u zakonom propisanom postupku kontrole zakonitosti odluka nižestepenih sudova. Međutim, Ustavni sud nalazi da u određenim situacijama, koje prvenstveno zavise od ustavnopravnih razloga navedenih u ustavnoj žalbi, ima osnova da se u postupku po ustavnoj žalbi povreda prava iz člana 32. Ustava i člana 6 stav 1 Konvencije cijeni i sa stanovišta primjene materijalnog prava. U tom smislu, zadatak Ustavnog suda je da ispita da li je u predmetnom postupku, od strane Višeg suda u Podgorici, došlo do povrede ili uskraćivanja Ustavom garantovanih prava i da li je primjena materijalnog prava bila proizvoljna, čime bi ukazala na očiglednu arbitrnost i nepravdičnost, na štetu podnositeljke ustavne žalbe.

13. Budući da podnositeljka smatra da joj je pravo na pravično suđenje povrijeđeno pogrešnim pravnim zaključcima redovnih sudova, Ustavni sud i ovom prilikom podsjeća na svoj stav da nije u njegovoj nadležnosti da u postupku po ustavnoj žalbi ocjenjuje zakonitost odluka redovnih sudova i pravilnost njihovih pravnih zaključaka. Tumačenje i primjena mjerodavnog prava u nadležnosti je redovnih sudova i nije predmet ustavnosudske ocjene, pod uslovom da je način na koji sudovi tumače i primjenjuju mjerodavno materijalno pravo u svakom konkretnom slučaju saglasan sa Ustavom sa aspekta zaštite zajemčenih ljudskih prava i sloboda. Dakle, Ustavni sud, prilikom razmatranja osnovanosti navoda o povredi prava na pravično suđenje, ocjenjuje da li su stavovi i razlozi za iste, navedeni u osporenoj presudi, zasnovani na ustavnopravno prihvatljivom tumačenju i primjeni mjerodavnog prava.

14. U konkretnom slučaju, sudovi su utvrdili da je tužilja (podnositeljka) sa Lekić Vericom zaključila Ugovor o prodaji stana, ovjeren kod Osnovnog suda u Kotoru, OV II 5314/07, od 12. jula 2007. godine, u kome se, odredbom člana 7, obavezala da plati porez za promet te nepokretnosti, što je i učinila, tako što je dana 23. jula 2007. godine uplatila na žiro račun tužene porez za promet nepokretnosti u iznosu od 2.184,00 €, troškove vještačenja u iznosu od 15,00 € i troškove poreske uprave u iznosu od 10,00 €, odnosno, ukupno 2.209,00 €. Nakon izvršene uplate dana 26. jula 2007. godine, Poreska uprava OPJ Herceg Novi ekspozitura Kotor, donosi rješenje broj 03/15-1-4-5-1134/07, kojim obavezuje podnositeljku na plaćanje navedenih iznosa. Podnositeljka tvrdi da je tužena stekla 2.209,00 eura bez osnova, jer je ugovarač Lekić Verica, bila investitor, odnosno, graditelj objekta u kome je predmetni stan, pa je obaveza plaćanja poreza bila na njoj.

15. Dalje je utvrđeno, da je tužena istakla prigovor zastarjelosti.

16. Prvostepeni sud je našao da je prigovor zastare potraživanja osnovan i tužbeni zahtjev tužilje odbio, kao neosnovan. Po nalaženju drugostepenog suda, prvostepeni sud je pravilno postupio kada je odbio tužbeni zahtjev zbog zastare potraživanja, o čemu je u pobijanoj presudi dao jasne, valjane i osnovane razloge koje i ovaj sud u cjelosti prihvata i na iste upućuje podnosioca žalbe, nalazeći da ih je nepotrebno ponavljati. Ovo zato što je tužilja dana 23. jula 2007. godine, izvršila uplatu ukupnog iznosa od 2.209,00 eura, koji se potražuje predmetnom tužbom, a tužba u ovoj pravnoj stvari je podnijeta neposredno sudu dana 24. jula 2017. godine, pa je protekao zakonom propisani rok zastarjelosti od 10 godina, kako to, nasuprot navodima žalbe tužilje, pravilno nalazi i prvostepeni sud. Naime, ne stoje navodi žalbe tužilje da se zastarelost mora cijeliti od dana donošenja rješenja tužene broj 03/15-1-4-5-

1134/07, od 26. jula 2007. godine, kojim je utvrđena obaveza tužilje da plati sporni iznos, imajući u vidu da je tužilja izvršila uplatu navedenih iznosa dana 23. jula 2007.godine (tri dana prije donošenja predmetnog rješenja), pa rok zastarelosti počinje da teče od dana kada je imovina neosnovano obogaćenog uvećana, a to je svakako dan kada je tužilja platila u konkretnom slučaju a ne dan donošenja rješenja tužene broj 03/15-1-4-5-1134/07. Imajući u vidu da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnijeta neposredno sudu dana 24. jula 2017. godine, to je protekao zakonom propisani rok zastarelosti od 10 godina, koji je prekluzivni rok materijalno pravne prirode koji ističe zadnjim danom, u konkretnom dana 23. jula 2017. godine i ne produžava se jer je neprekoračiv i na njega je bez uticaja to što zadnji dan roka pada na dan praznika ili neradni dan.

17. Takođe, redovni sudovi su, ispitujući blagovremenost izjavljene dopune žalbe podnositeljke od 19. septembra 2018. godine, u smislu člana 381 ZPP-a, u vezi sa članom 371 ZPP-a, utvrdili da je predmetna dopuna žalbe neblagovremena. Naime, iz stanja u spisima proizilazi da je punomoćniku tužilje ožalbena presuda uručena dana 26. juna 2018. godine. Rok za izjavljivanje žalbe je 15 dana od dana prijema, a koji je istekao 11. jula 2018. godine, dok je dopuna žalbe podnijeta neposredno dana 19. septembra 2018. godine iz kog razloga je dopuna žalbe odbačena kao neblagovremena, kako je odlučeno u izreci u stavu drugom, shodno odredbi člana 395.stav 1 tačka 1 ZPP-a.

18. Podnositeljka ustavne žalbe povredu prava na pravično i javno suđenje obrazlaže navodima žalbe o pogrešnoj primjeni materijalnog prava, ukazujući da odredba člana 380 Zakona o obligacionim odnosima, na koju se redovni sudovi pozivaju u osporenim presudama ne propisuje od kada se počinje računati navedeni rok, tj. koji je prvi dan od kojeg počinje teći rok zastare, pa stav sudova u tom smislu nema uporište u navedenoj odredbi.

19. Odredbom člana 380 Zakona o obligacionim odnosima propisano je da potraživanja zastarijevaju za deset godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok zastarelosti, dok je odredbom člana 370 istog Zakona utvrđeno da zastarelost počinje teći prvog dana poslije dana kad je poverilac imao pravo da zahtijeva ispunjenje obaveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano. Ako se obaveza sastoji u tome da se nešto ne učini, da se propusti ili trpi, zastarelost počinje teći prvog dana poslije dana kad je dužnik postupio protivno obavezi.

20. Odredbom člana 361 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima, koji je važio u vrijeme kada je izvršena sporna uplata, propisano je da zastarelost počinje teći prvog dana posle dana kad je poverilac imao pravo da zahteva ispunjenje obaveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano.

21. Tumačenje i primjena mjerodavnog prava u nadležnosti je redovnih sudova i nije predmet ustavnosudske ocjene, pod uslovom da je način na koji sudovi tumače i primjenjuju mjerodavno materijalno pravo u svakom konkretnom slučaju saglasan sa Ustavom, sa aspekta zaštite zajemčenih ljudskih prava i sloboda. Dakle, Ustavni sud, prilikom razmatranja osnovanosti navoda o povredi prava na pravično suđenje, ocjenjuje da li su stavovi i razlozi za iste, navedeni u osporenoj presudi, zasnovani na ustavnopravno prihvatljivom tumačenju i

primjeni mjerodavnog prava. Cijeneći sadržinu citiranih odredbi Zakona o obligacionim odnosima kao i stav redovnih sudova u konkretnom slučaju, Ustavni sud smatra da stav redovnih sudova, iznijet u osporenim presudama, nije ustavnopravno prihvatljiv. Naime, Ustavni sud ukazuje da odredba člana 380 Zakona o obligacionim odnosima, na kojoj odredbi redovni sudovi zasnivaju osporene presude, ne propisuje od kada se počinje računati navedeni rok, odnosno koji je prvi dan od kojeg počinje teći rok zastare. Ustavni sud ukazuje da je pitanje računanja roka zastare propisano odredbom člana 361 stav 1 ZOO-a (sada član 370 ZOO-a), kojim je propisano da zastarjelost počinje teći prvog dana poslije dana kada je učinjena činidba koja je predmet tužbe. Ustavni sud je mišljenja da se odredbe člana 380 i 361 (sada 370 ZOO-a) Zakona o obligacionim odnosima moraju primjenjivati zajedno, odnosno da odredba člana 361 stav 1 ZOO-a dopunjuje odredbu člana 380 istog Zakona.

22. Slijedom navedenog, po ocjeni Ustavnog suda, u konkretnom slučaju rok počinje teći 24. jula 2007. godine, kao prvog narednog dana od dana izvršene uplate, a kako se radi o roku koji se računa na godine ističe poslednjeg dana kada je obaveza dospjela, u smislu odredbe člana 108 Zakona o parničnom postupku, a u ovom slučaju to je 24. jula 2017. godine, kada je tužba predata, što znači da je tužba predata u zakonskom roku i nije mogla biti odbijena zbog zastarjelosti.

23. U tom smislu, Ustavni sud upućuje i na stav Evropskog suda za ljudska prava izražen u presudi *Andelković protiv Srbije*, br.1401/08, od 9. aprila 2013. godine, prema kojem:

“24. (...) Sud neće postavljati pitanje tumačenja domaćeg prava od strane domaćih sudova, osim u slučaju očigledne proizvoljnosti (vidi, mutatis mutandis, *Adamsons protiv Letonije*, broj 3669/03, stav 118., 24. jun 2008. godine), drugim riječima, kad uoči da je primjena prava od strane domaćih sudova u određenom slučaju bila očigledno pogrešna ili takva da su izvedeni proizvodni zaključci i/ili uskraćivanje pravde (vidi, mutatis mutandis, *Farbers i Harlanova protiv Litvanije* (odluka), broj 57313/00, 6 septembar 2001. godine i mada u kontekstu člana 1. Protokola broj 1., *Beyeler protiv Italije* (VV), broj 33202/96, stav 108, ECHR 2000-I).”

6. Ustavni sud, stoga, ocjenjuje da su, u konkretnom slučaju, redovni sudovi, utvrđujući da je predmetno potraživanje zastarjelo zbog čega je odbijen tužbeni zahtjev podnositeljke, arbitrarno tumačili i primijenili materijalno pravo i da je osporenim presudama podnositeljki ustavne žalbe povrijeđeno pravo na pravično suđenje, iz odredaba člana 32. Ustava Crne Gore i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

U-III br. 1948/18
26. april 2023. godine
P o d g o r i c a

Predsjednica Vijeća,
Desanka Lopičić, s.r.